

Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás
		325.331
Szerző:		Hely:
Cím:		Idő: " 1956 "
Budapest		Személy:
— nem zárt terület		Helyszám:
Forrás:		
(Hely)	1956. VIII. 14. (Idő)	(Köt. v. füz.) (Oldal)

Ismeretes a kormánynek az az intézkedése, amelynek értelmében megszűnik Budapest és még néhány vidéki város zárt jellege. A jövőben ezentúl nem szükséges letelepedési engedély vagy ennek hiányában ideiglenes tartózkodási engedély ahhoz, ha valaki vidékről Budapestre kíván költözni. Az intézkedés széles körben nagy helyeslésre talált.

Ezzel kapcsolatban felkerestük a rendőrség budapesti főkapitányságának illetékes osztályát. Kérdéseinkre a következő felvilágosítást kaptuk:

Hány ember tartózkodott ideiglenes engedéllyel Budapesten?

— Mintegy 200 000. A számóriási. Ideiglenes engedéllyel többnyire idénymunkások tartózkodtak a fővárosban, elsősorban építőipari dolgozók, de természetesen akadt mindenféle foglalkozásbeli közöttük. Nagy számot tettek ki azok is, akik családi vagy egészségi okból tartózkodtak állandó letelepedési engedély nélkül Budapesten.

Az új rendelkezés nyomán várható-e a fővárosba költözők számának megnövekedése?

— Minden bizonnyal. Bár az eddigi rendelet a kiegészítő rendszabályokkal viszonylag könnyűvé tette azoknak a helyzetét, akik itt akartak elhelyez-

kedni. Ennek ellenére a rendelkezés sok ember számára lehetlenné tette, hogy a fővárosban tartózkodjék. Egyebek között, ha valaki feljött Budapestre és itt állást keresett, akkor erre 2 hét ideje volt. Ha ezalatt nem sikerült elhelyezkednie, nem minden esetben hosszabbították meg a tartózkodási engedélyét. Erre csak úgy kerülhetett sor, ha olyan foglalkozása, szakképzettsége volt, amelyben munkaerőhiány mutatkozott Budapest üzemeiben vagy hivatalaiban. Nehezebben kaptak hosszabbítást azok, akik amúgy is munkaerőfelesleggel bajlódó foglalkozási-ágbeliek voltak. Hasonlóképpen mérlegelés alá esett, hogy a volt közönséges bűnözők — csalók, tolvajok, betörők — ha büntetésüket kitöltötték és vidéki illetőségűek voltak, kapjanak-e letelepedési vagy ideiglenes tartózkodási engedélyt a fővárosban. Legtöbbször olyan döntés született, hogy ne. Jobbnak látszott, ha Budapest embersűrűjében való elmerrülés helyett ott maradnak szűkebb hazájukban, ahol jól ismerik őket és könnyebben szemmel lehet tartani viselkedésüket. Mindez persze nem azt jelenti, hogy most elsősorban ilyen elemekkel növekszik a fővárosba igyekvők tábora. A legnagyobb számot azok jelentik majd, akik a falusi, vidéki éle-

tet fel akarják cserélni a nagyváros mozgalmasabb, kulturál-

tabb életével. Most nagyobb a lehetőség, hogy bárki "szerencsét próbáljon" a fővárosban.

Ezek szerint nagyfokú előzésre lehet számítani?

— Nem valószínű. Mert a Budapesten való letelepedésnek nem csupán a rendelkezések voltak gátjai. Továbbra is természetes gátat jelentenek például a munkalehetőségek és a lakásviszonyok. Bármennyire is jobbak viszonylag a fővárosban az elhelyezkedési lehetőségek, ezek sem korlátlanok. Azonfelül pedig közismertek a lakásproblémák. Lesznek sokan, akik most feljönnek Budapestre, de ha nem tudnak majd kedvük szerint elhelyezkedni, minden bizonnyal visszamennek eredeti lakhelyükre, vagy esetleg más fejlődő városunkban kísérlék meg a munkavállalást. Hasonló a helyzet a lakással. Akinek vidéken többé-kevésbé megfelelő lakása van, még kedvezőbb munkalehetőség mellett sem fogja vállalni a fővárosi életet — albérleti szobában. Ezek a természetes határok korlátozzák más országokban is a nagyvárosok lakosságának beözönléses szaporodását. Nálunk kevésbé beszélhetünk beözönlésről, mint a tőkés országokban, mert ott a lét bizonytalanabb, egyes iparágakban nagyobbak a munkaerőszükséglet hullámzásai, a mezőgazdasági munka is sokkal inkább idényjellegű és

ezért nagy számmal veti a munkanélküliség piacára a dolgozókat. A mi viszonyaink között kiegyensúlyozottabb a munkaerőszükséglet, kisebb a munkaerő-hullámozás a mezőgazdaságban és az ipanban egyaránt.

Lakásszempontról mit jelent az új helyzet?

— A 200 000 ideiglenes lakosnak egy része, mégpedig kisebbik része, lakott családtagként hozzátartozójánál. Legtöbbjük munkásszálláson élt, albérletben lakott vagy ágyrajáró volt. E téren sok változást nem jelent a tartózkodási engedély megszüntetése. A korábbi rendeletek szerint nem is utalhattott ki a tanács főbérleti vagy társbérleti lakást olyannak, aki ideiglenes engedéllyel dolgozott Budapesten. A Budapestre igyekvők számának megnövekedésével elképzelhető viszont, hogy az albérleti szobák körül spekuláció indul meg. A rendőrség erre fokozottabb figyelmet fog fordítani.

*

A rendőrség illetékes osztályán szerzett információból is kiderül, hogy a letelepedési és ideiglenes tartózkodási engedélyek megszüntetése az állampol-

gári jogok fokozottabb biztosítását jelenti. Országunk minden polgára számára biztosítja a

kormány a jogot, hogy megszorítás nélkül ott éljen, dolgozzék és telepedjék le, ahol a maga számára jobbnak ítéli a körülményeket. Természetes, világszerte megfigyelhető jelenség, hogy a nagyvárosok lakos-

sága egyre több embert vonz magához. Ebből természetszerűleg számos probléma fakad, de ezeket az állampolgári jogok tiszteletbentartása mellett minél kedvezőbben kell megoldani.

Budapest öt évig volt zárt terület. Az új rendelkezés ismét nyílttá tette mindenki számára.